

«Vam muntar una botigueta en un poble petit on no hi havia cap servei»

Una cooperativa que és ahora botiga, cafeteria i espai social revitalitza la població de Sant Jaume Sesoliveres, a l'Anoia | «Donem un servei al poble, als pobles del voltant i també a les cases disseminades»

L'Alba Martínez i la Laia Boada, les dues sòcies de la cooperativa Queviures Bé! | Eduardo Laborda

Sant Jaume Sesoliveres és un poble de 186 habitants del municipi de Piera, a la comarca de l'Anoia. L'Alba Martínez i la Laia Boada es van traslladar a aquest municipi amb la família durant l'adolescència i, posteriorment, en van marxar per anar-se'n a Barcelona i a Vilanova i la Geltrú, respectivament. Anys més tard, però, es van retrobar a Sant Jaume: la Laia va anar-hi a viure el 2012 i l'Alba el 2015. «Quan vam arribar la gent del poble era molt gran, en aquell moment hi havia poca gent jove», explica l'Alba. «Aquí ja hi havia una associació de veïns i ens hi vam ficar perquè volíem estar involucrades en les activitats del poble». La Laia havia treballat tota la vida per compte aliè, en feines de cara al públic. Quan va arribar a Sant Jaume, es va dedicar sobretot a l'alimentació artesana: elaboració de pa, brioixeria i postres; a més d'oferir un servei de menjar per emportar. L'Alba, en canvi, treballava en l'àmbit de la producció audiovisual i l'organització i gestió d'esdeveniments culturals. Va ser a través de les tasques de voluntariat que feien des de l'associació que van detectar les necessitats que tenia Sant Jaume. En un primer moment, es van proposar de cobrir-les des de l'associació, però finalment van veure que juntes treballaven bé i, com detalla l'Alba, «vam voler dirigir les nostres capacitats cap a alguna cosa productiva per a nosaltres i vam muntar una botigueta en un poble petit on no hi havia cap

servei». Així és com, després de 9 mesos de gestació i 9 d'obres, el juny de 2017 va néixer Queviures Bé!, un projecte que és alhora botiga, cafeteria, bar, espai de mostres i, per sobre de tot, «punt de socialització i de suport per als veïns del poble».

L'Alba i la Laia dins la botiga de Queviures Bé! | Foto: Eduardo Laborda

Queviures Bé! vol ser un espai per a la gent de Sant Jaume: «Tenim un parell de taules, un petit espai al carrer, algun banc per prendre alguna cosa, esmorzar, berenar, i també per venir a fer el vermut», explica l'Alba. Un cop al mes fan un vermut musical, a més d'altres activitats culturals i lúdiques. A la botiga tenen, sobretot, productes d'alimentació, ecològics i de proximitat, però també productes de primera necessitat, de neteja o d'higiene personal. «Ara molta gent gran pot venir a comprar a peu, amb el carro. Les seves necessitats estan lligades a productes més convencionals, però en tenim d'altres que ens agraden a nosaltres i així els donem l'oportunitat de tastar coses noves», assegura l'Alba. Segons les dues sòcies, hi ha bastanta comunicació entre les necessitats dels veïns i el que elles ofereixen. «La gent del poble ve a la botiga per necessitat i les característiques diferenciadores del nostre projecte potser els agraden més o menys. Després hi ha un altre tipus de públic que ve de lluny, dels pobles del voltant, i que no ve per necessitat sinó perquè hi té un interès», relata l'Alba. El que destaca de la carta de Queviures Bé! són els entrepans, elaborats amb productes de la botiga i als quals han posat noms curiosos: «Tenim el Marranet, la Capritxosa, el Sibarita, el Contrast, el Blanc i negre? Com que no podem tenir una oferta àmplia ni una carta amb els entrepans típics, en tenim de diferents, és a dir, no són els que et trobes habitualment en un bar o en una cafeteria convencionals». Un dels entrepans estrella és el vegetal: «És 100% vegetal. Ens fa molta ràbia quan anem a un lloc, demanem un vegetal i ens pregunten si el volem de tonyina o de pollastre», comenta la Laia. A més, també hi ha un espai de mostres, amb artesanía, llibres i exposicions de gent local.

La Capritxosa, un dels entrepans de la carta de Queviures Bé! | Foto: Eduardo Laborda

Segons la Laia, un dels canvis que ha aportat la cooperativa a Sant Jaume és que ja no cal que la gent es desplaci per fer qualsevol cosa: «Donem un servei al poble, als pobles del voltant i també a les cases disseminades. Si no, haurien d'anar o a Piera o a Sant Sadurní». A més, la gent també veu Queviures Bé! com un punt de trobada i de suport veïnal. «Ens truquen per telèfon i ens demanen si sabem d'algú que els pugui fer la compra, acompanyar al metge o ajudar amb les tasques domèstiques. El poble és molt petit, però si no vas casa per casa a picar la porta, la gent no es comunica», relata la Laia. Tot i que el poble és molt petit, abans que obrissin la botiga hi havia veïns que no coincidien i han viscut moments de retrobament, de persones que feia anys que no es veien. Fa molt temps hi havia hagut botigues, carnisseries i forns de pa i, segons expliquen les dues cooperativistes, «la gent trobava a faltar un lloc on coincidir amb els veïns».

Una de les principals dificultats amb què es van topar un cop van decidir tirar endavant el projecte va ser trobar un local. Com passa en molts pobles petits de Catalunya, a Sant Jaume hi ha moltes cases buides, el propietari de les quals no viu al poble i, sovint, és difícil de localitzar. Finalment, van trobar un magatzem de tractors i el van reformar.

Verdura i fruita de proximitat a la botiga de Queviures Bé! | Foto: Eduardo Laborda

Tot i que al juny farà dos anys que van obrir la botiga, són cooperativa des de fa només mig any. Van començar sota el paraigües de la Cooperativa Integral Catalana (CIC), amb qui ja havien fet treballs d'Ecoarxa al poble. La CIC els va oferir un espai per a projectes emergents i van aprofitar l'oportunitat: «Haviem anat a xerrades de la Federació de Cooperatives i a visitar cooperatives per informar-nos, però en aquell moment ens va semblar tot molt complicat». Més endavant, però, per canvis interns a la CIC, van decidir anar per lliure, «apoderar-nos i fer la nostra». A través de la cooperativa La Sargantana van contactar amb l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central i, segons les dues sòcies, van anar fent tot allò que els semblava tan difícil. «Passet a passet, vam crear la nostra cooperativa, fent-nos-ho tot nosaltres. Va ser complex, però, alhora, ens va agradar molt perquè vam entendre en què consistia cada pas», recorda la Laia.

Artesania local a l'espai de mostres de Queviures Bé! | Foto: Eduardo Laborda

L'Alba i la Laia a la cafeteria de Queviures Bé! | Foto: Eduardo Laborda

Per a l'Alba i la Laia, els principals avantatges de ser cooperativa són, d'una banda, poder escollir el règim general de la Seguretat Social, ja que «en tots els altres models empresarials ens havíem de fer autònomes» i, de l'altra, els principis i la filosofia cooperativa que considera que totes les persones que integren el projecte són iguals. Les dues sòcies consideren que el model cooperatiu i assembleari és el més coherent amb la seva manera de veure les coses.

El projecte Queviures Bé! es troba en una primera fase, ja que l'objectiu de l'Alba i la Laia és reformar una part del local que ara està tancada. Hi volen construir un obrador per elaborar productes propis i utilitzar-la per fer-hi els tallers o les activitats que ara realitzen en un espai molt reduït. «El projecte té més potetes», assegura la Laia.